

ТАҚРИЗ

ба автореферати Суфиев Садриддин Насридинович дар мавзуи «Ҳамкориҳои илмӣ-адабӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Ҳиндустон ва Ҷумҳурии Исломии Покистон (охир асри XX – ибтидои асри XXI)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таъриҳ аз рӯи ихтисоси 07.00.15 - Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати хориҷӣ пешниҳод шудааст. Душанбе, 2023.

Таҳқиқоти мазкур ба яке аз масъалаҳои мубрарни таърихи замони муосир баҳшида шудааст. Маҳз истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба он мусоидат намуд, ки ҳамкориҳо бо кишварҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои бонуфузи байналмилалӣ ба роҳ монда шаванд. Омӯзиши раванди ин ҳамкориҳо яке аз масъалаҳои муҳимми илмӣ ба шумор меравад. Густариши ҳамкориҳои илмӣ-адабӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Ҳиндустон ва Ҷумҳурии Исломии Покистон далели он аст, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон узви комилхуқуқи ҷомеаи ҷаҳонӣ маҳсуб меёбад.

Суфиев Садриддин Насридинович дар доираи диссертатсияи илмии ҳуд таҳти мавзуи «Ҳамкориҳои илмӣ-адабӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Ҳиндустон ва Ҷумҳурии Исломии Покистон (охир асри XX – ибтидои асри XXI)» тавонистааст, ки масъулият ва вазифаи ҳудро дар назди наслҳои гузашта, имрӯза ва оянда то ҳадди имкон ба ичро расонад. Унвончӯ кори илмии ҳудро аз таърихи гузаштаю имрузай ҳамкориҳои дучониба ва бисёрҷониба илмӣ-адабӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Ҳиндустон ва Ҷумҳурии Исломии Покистон оғоз намуда, баъдан дурнамои ҳамкориҳои илмӣ-адабӣ ва фарҳангии ҷонибҳоро мавриди баррасӣ қарор додааст, инчунин дар фарҷом ҳулоса ва пешниҳодҳои илман асосноки ҳудро ба миён гузаштааст, ки метавонанд барои насли ояндаи миллатҳо комгорӣ ба бор оваранд.

Дар автореферати диссертатсияи Суфиев С. самтҳои афзалиятноки ҳамкориҳои илмӣ-адабӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҳиндустону Покистон мавриди таҳлили пурраи илмӣ-назарияйӣ қарор дода шудааст. Инчунин, дар он унвончӯ асосҳои методологию

назариявӣ, заминаҳои меъёри, навгониҳои илмӣ, нуктаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшаванд, аҳамияти назариявӣ ва амалии рисоларо муайян намудааст.

Ҳамин тариқ, муаллиф қайд менамояд, ки асри XXI бо назардошти тағйироти куллӣ дар самти ҷаҳонишавӣ ва густариши арзишҳои ғарбӣ барои инкишофи ҳамкориҳои фарҳангӣ замина гузошт. Дар ин радиф ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ҳиндустон дар бахши фарҳанг инъикоси рушди дипломатияи фарҳангӣ ва башардӯстонаи қишвар барои муаррифии арзишҳои таърихӣ, илмӣ ва фарҳангии тоҷикон ба шумор меравад. Оғози асри XXI ва барқарор гаштани сулҳ дар сарзамини тоҷикон ба инкишофи ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Покистон дар соҳаи илму фарҳанг мусоидат кард. Бояд таъкид кард, ки ин ҳамкорӣ на танҳо дар доираи дучониба, балки дар ҷаҳорчӯбай созмонҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ сурат мегирад. (саҳифаи 14).

Дар маҷмӯъ, автореферати рисолаи илмии Суфиев Садриддин Насридинович мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, дар он ҷанбаҳои илмӣ пайдарпай баррасӣ гардида, мантиқан масъалагузорӣ шудаанд ва он сазовори баҳои мусбат мебошад.

Вале баъзе аз нуктаҳои он баҳснок ва ё норавшан боқӣ мондааст, аз қабили:

1. Дар саҳифаи 4-уми автореферат, дар мубрамияти мавзӯъ муаллиф қайд намудааст, ки: “Ҳамин тариқ, метавон ба хулосае омад, ки дар ҳамкорҳои мутақобилаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қишварҳои Осиёи Ҷанубӣ имкониятҳои бузурги истифоданашуда вуҷуд доранд.” Агар муаллиф ба ҷойи ибораи “имкониятҳои бузург” “имкониятҳои воқеии қишварҳо”-ро дар автореферат муайян мекард, мавқеи ӯ боз ҳам асоснок ва мустанад мегардид.
2. Дар автореферат баъзе ҳатоҳои имлӣ ва техникий ба назар мерасанд.

Нуктаҳои баҳснок ва ё норавшане, ки дар боло қайд шуданд, дар умум мазмуни автореферати диссертатсияи муаллифро коста намекунанд, чунки онҳо хусусияти ҷузъӣ доранд. Аз мазмуни

диссертатсия бармеояд, ки он дорои навгонии назарраси илмӣ ва нуктаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшаванда буда, барои рушди илми таърихнигорӣ, аз ҷумла илми муносибатҳои байналмилали аҳамияти маҳсус дорад. Инчунин, роҳи ҳал ва коркарди нави илман асоснокшудаи назариявиро дар ҳуд мустаҳкам намудааст.

Аз рӯи мазмуни баланди назариявӣ ва амалӣ, мубрамият ва нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда диссертатсия ба ҳамаи талаботҳои Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад.

Дар маҷмӯъ бояд қайд намуд, ки Суфиев Садриддин Насридинович барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.15 - Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати хориҷӣ сазовор мебошад.

Мудири кафедраи дипломатия ва
муносибатҳои байналмилалии
АИД назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
номзади илмҳои таърих

Меъроҷиддини
Насридин

Имзои Насридин М.-ро тасдиқ меқунам.
Сардори Раёсати кадрҳо, коргузорӣ ва корҳои маҳсуси
Академияи идорақунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳамидов Шоҳруҳ
Бозоровиҷ

31.01.2023

Суроғ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе,
кӯчаи Саид Носир-33, тел.: 224-17-86, факс: 224-89-45,
e-mail: info@apa.tj